

V Bruseli 20. februára 2023
(OR. en)

6631/23

COAFR 77
COPS 90
DEVGEN 37
COHOM 53
COHAFA 20
RELEX 244
CFSP/PESC 300
CSDP/PSDC 143

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Obnovená stratégia EÚ pre oblasť Veľkých jazier: podpora transformácie základných príčin nestability na spoločné príležitosti – závery Rady (20. februára 2023)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o obnovenej stratégii EÚ pre oblasť Veľkých jazier, ktoré sa schválili na 3932. zasadnutí Rady 20. februára 2023.

**Obnovená stratégia EÚ pre oblasť Veľkých jazier: podpora transformácie základných príčin
nestability na spoločné príležitosti**

Záver Rady

Úvod

1. Veľké jazerá sú strategicky dôležitým regiónom, ktorý je hlboko spätý so zvyškom kontinentu. Tento región, ktorý je domovom dynamických a odolných spoločností, má potenciál stať sa hnacou silou rozvoja celého kontinentu.
2. Európska únia (EÚ) má s touto oblasťou silné a dlhodobé ľudské, politické a hospodárske väzby. EÚ je spolu so svojimi členskými štátmi plne odhodlaná prehĺbovať svoje strategické vzťahy a rovnocenné partnerstvo s oblasťou Veľkých jazier s cieľom podporovať demokraciu, ľudské práva, mier a bezpečnosť, právny štát, rodovú rovnosť, odstránenie chudoby a udržateľný rozvoj.
3. Nepretržitý cyklus konfliktov, násilia a napätia podkopával v posledných desaťročiach talent, tvorivosť a podnikavosť obyvateľov tohto regiónu a bránil využívaniu jeho obrovského potenciálu, pokiaľ ide o biodiverzitu, tropické lesy, vodné a poľnohospodárske aktíva, ako aj ložiská surovín. Najmä zintenzívnenie ozbrojeného konfliktu vo východnej časti KDR, politická nestabilita a cyklické bilaterálne napätie v regióne sú príkladmi tragických strát, ktoré bude musieť miestne obyvateľstvo naďalej znášať, ak sa nedosiahne trvalý a komplexný mier. Pretrvávajúca nestabilita vyústila do jednej z najhorších a najdlhších humanitárnych kríz na svete a necháva tento región vystavený riziku, že sa stane baštou domáceho a medzinárodného terorizmu a nadnárodných zločineckých sietí.

4. Základné príčiny a hnacie sily neistoty a nestability sú komplexné, mnohovýrobové a prepojené a zahŕňajú zlú správu vecí verejných a korupciu, nedostatok inkluzívnych inštitúcií, zakorenenú beztretnosť a zneužívanie moci, ako aj násilnú súťaž o prístup k pôde a iným prírodným zdrojom a ich kontrolu. K pretrvávajúcemu konfliktu okrem toho prispelo šírenie ozbrojených skupín, ich inštrumentalizácia zahraničnými, regionálnymi a domácimi aktérmi, zasahovanie na územiach susedných štátov, ľahký prístup k zbraňam, etnické napätie vyvolané dezinformáciami, manipulatívnu komunikáciu a nenávisťnými prejavmi, závažné a systematické porušovanie a zneužívanie ľudských práv, porušovanie medzinárodného humanitárneho práva, sexuálne a rodovo motivované násilie, kolektívna trauma, demografický tlak, chudoba, hlad a potravinová neistota, dlhodobé nútené vysídľovanie a neregulárne pohyby ľudí, zmena klímy a zhoršovanie životného prostredia.
5. Pre úspešné odstránenie týchto základných príčin je kľúčové zapojenie a prebratie zodpovednosti zo strany krajín v regióne, najmä Burundi, Konžskej demokratickej republiky (KDR), Rwandy a Ugandy, najmä pokiaľ ide o vykonávanie potrebných reforiem v úzkej spolupráci so susednými krajinami a regionálnymi a medzinárodnými partnermi. Regionálna angažovanosť by sa mala zamerať predovšetkým na záväzok krajín k mieru, rešpektovanie zvrchovanosti a územnej celistvosti všetkých krajín regiónu a podporu prostredia vzájomnej dôvery a partnerstva. Diplomatické iniciatívy, ktoré sa začali v širšom regióne, ako sú napríklad rámcová dohoda o mieri, bezpečnosti a spolupráci pre Konžskú demokratickú republiku a región (PSCF) a nedávno spustené luandské a nairobské procesy, sú kľúčom k dosiahnutiu dlhodobého a udržateľného mieru a bezpečnosti.

Potreba obnovennej strategickej angažovanosti EÚ

6. EÚ sa vždy usilovala o pozitívny a hmatateľný vplyv v regióne. Výrazne investovala do mieru, stability a rozvoja v oblasti Veľkých jazier prostredníctvom početných diplomatických, politických, bezpečnostných, rozvojových a humanitárnych činností. EÚ chce zohľadniť získané poznatky s cieľom obnoviť a posilniť túto ambíciu.

7. Keďže bezpečnosť, stabilita a prosperita krajín v oblasti Veľkých jazier zostáva pre EÚ strategickou prioritou, je v súčasnosti naliehavo potrebné a vhodné, aby sa EÚ účinnejšie angažovala v samotnom regióne v krátkodobom, strednodobom a dlhodobom horizonte. Nová stratégia je založená na regionálnom integrovanom prístupe a vychádza z predchádzajúceho strategického rámca EÚ pre oblasť Veľkých jazier (2013), pričom je viac zameraná na činnosť. Zameriava sa na určité odvetvia, v ktorých má EÚ s týmto regiónom skutočný spoločný záujem a môže priniesť pridanú hodnotu. Jej cieľom je aj lepšie zapojenie súkromného sektora a občianskej spoločnosti. Táto stratégia vychádza zo spoločnej vízie do roku 2030, ktorá bola prijatá na samite Európskej únie a Africkej únie vo februári 2022, je plne v súlade so stratégiou Organizácie Spojených národov pre konsolidáciu mieru, predchádzanie konfliktom a riešenie konfliktov v oblasti Veľkých jazier z roku 2020 a je zlučiteľná s rámcovou dohodou PSCF.

Hlavné zásady

8. Obnovená strategická angažovanosť EÚ je založená na rešpekte, rovnocennom partnerstve, spoločných záujmoch, prevzatím zodpovednosti miestnymi aktérmi a vzájomnej zodpovednosti.
9. EÚ bude obhajovať a podporovať účinný multilateralizmus a medzinárodný poriadok založený na pravidlách, ktorého jadrom je OSN. Táto stratégia je v súlade s Agendou 2030 pre udržateľný rozvoj (OSN) a je vyjadrením záväzku EÚ pracovať na úplnom dosiahnutí cieľov udržateľného rozvoja.
10. EÚ bude tiež podporovať rešpektovanie územnej celistvosti, zvrchovanosti, nezávislosti a rovnosti štátov. Dodržiavanie demokracie, dobrej správy vecí verejných, právneho štátu, ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva zostane stredobodom všetkých činností EÚ. Konkrétne bude EÚ podporovať slobodné a spravodlivé voľby a spravodlivosť v prechodnom období, ako aj boj proti beztretnosti a korupcii. Bude pracovať aj na boji proti etnickej a inej skupinovej diskriminácii, xenofóbii a súvisiacej neznášanlivosti.

11. EÚ bude naďalej presadzovať rodovú rovnosť a plné uplatňovanie ľudských práv všetkých žien a dievčat v súlade so svojimi medzinárodnými záväzkami, a to aj uplatňovaním hľadiska rodovej rovnosti v rámci celej svojej angažovanosti voči tomuto regiónu. Zintenzívni svoju činnosť v boji proti sexuálnemu a rodovo motivovanému násiliu. EÚ bude tiež pokračovať v pevnom úsilí o zaistenie úplného dodržiavania práva detí, zintenzívni úsilie o ukončenie a prevenciu porušovania práv detí a napomôže prelomeniu cyklu násilia, čím prispeje k vykonávaniu programu týkajúceho sa detí v ozbrojených konfliktoch v súlade s platnými usmerneniami EÚ a príslušnými rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN.
12. EÚ bude naďalej podporovať inkluzívnosť a posilnenie postavenia občianskej spoločnosti, žien, mládeže, zraniteľných osôb a marginalizovaných komunit v spoločnosti. EÚ bude prispievať k posilneniu štátnych štruktúr a demokratických inštitúcií, čo spolu s posilnením postavenia občanov, spoluprácou s občianskou spoločnosťou a so zapojením súkromného sektora prispeje k mierovej spoločnosti a stabilite regiónu.
13. EÚ ďalej posilní svoj integrovaný prístup ku konfliktom a krízam a trojité prepojenie medzi humanitárnou pomocou, rozvojovou spoluprácou a mierovým úsilím. Posilní sa prístup zohľadňujúci konflikty s cieľom zabezpečiť, aby činnosti EÚ nespôsobili žiadne škody a boli pravidelne vyhodnocované vo vzťahu k akémukoľvek ich prípadnému sekundárnemu vplyvu.

Hlavné ciele a priority EÚ

14. Celkovým cieľom a prioritou EÚ je pomôcť ukončiť ozbrojené konflikty a podporovať mier, demokraciu a udržateľný rozvoj v oblasti Veľkých jazier tým, že sa prispeje k premene hlavných základných príčin neistoty a nestability na spoločné príležitosti a uvoľní sa plný potenciál regiónu.
15. Po prvé, kľúčovou prioritou EÚ je zabezpečenie dlhodobého mieru, bezpečnosti, stability a dodržiavania ľudských práv vo východnej časti KDR a v širšom regióne v súlade s integrovaným prístupom.

16. Po druhé, EÚ bude podporovať tento región pri rozvoji udržateľného, spravodlivého a environmentálne vhodného modelu riadenia zdrojov založeného na ľudských právach, ktorý bude pod africkým vedením, ako základného piliera jeho vlastnej stability a rozvoja.
17. EÚ sa okrem toho zameriava na podporu silnejšej regionálnej integrácie, a to aj z hľadiska medziregionálneho a vnútroregionálneho obchodu, čím prispieva k zlepšeniu hospodárskeho života miestnych komunít. To sa môže stať stabilizačným faktorom a hnacou silou budúcej prosperity pre región a celý kontinent.

Od napätia k dôvere, bezpečnosti a stabilite

18. Je potrebné sa okamžite venovať pokračujúcej prítomnosti a aktivite zahraničných a miestnych ozbrojených skupín, najmä vo východnej časti KDR, ktoré majú zničujúci vplyv na civilné obyvateľstvo a nepriaznivo ovplyvňujú bilaterálne vzťahy medzi krajinami tohto regiónu.
19. Vzájomnú dôveru môže obnoviť a posilniť len dôveryhodný a inkluzívny dialóg medzi krajinami regiónu, ktorý bude v prípade potreby dopĺňať úsilie o národné zmierenie v každej krajine. Ide o prvý krok k udržateľnému mieru, bezpečnosti a stabilite. EÚ je pripravená zintenzívniť svoju angažovanosť v oblasti sprostredkovania mieru, činností na podporu sprostredkovania mieru a dialógu medzi orgánmi, stranami konfliktov, miestnymi komunitami, občianskou spoločnosťou a súkromným sektorom s cieľom zachovať a obnoviť mier v akejkoľvek fáze a na všetkých úrovniach. Na žiadosť príslušných strán je pripravená konať ako sprostredkovateľ.
20. EÚ dôrazne odsudzuje útoky všetkých ozbrojených skupín pôsobiacich v KDR vrátane Hnutia 23. marca (March 23 Movement – M23), Združenia za rozvoj Konga (Coopérative pour le développement du Congo – CODECO), Spojených demokratických síl (Allied Democratic Forces – ADF), Demokratických síl za oslobodenie Rwandy (Forces démocratiques de libération du Rwanda – FDLR) a skupín Odpor za právny štát (Résistance pour un État de droit – RED-Tabara) a Mai-Mai a naliehavo ozbrojené skupiny vyzýva, aby okamžite zastavili násilnosti a nastolili overiteľné prímerie, stiahli sa zo všetkých oblastí pod ich kontrolou a odzbrojili sa.

21. EÚ dôrazne vyzýva všetky štáty tohto regiónu a medzinárodných aktérov, aby plne rešpektovali zvrchovanosť a územnú celistvosť a zdržali sa spolupráce s ozbrojenými skupinami vo východnej časti KDR a v celom regióne a ich podpory, a to aj uplatňovaním protiprávneho cezhraničného vplyvu, spoluprácou s násilníkymi zástupnými subjektmi a využívaním nelegálnych sietí na obchodovanie s prírodnými zdrojmi. V tomto kontexte je potrebné uviesť, že akákoľvek podpora týchto ozbrojených skupín, nevyžiadané vojenské pôsobenie na cudzom území, porušovanie zbrojného embarga a sankčných režimov OSN sú v priamom rozpore s platným medzinárodným právom a početnými záväzkami krajín tohto regiónu. Štáty regiónu musia prijať všetky opatrenia potrebné na ochranu civilného obyvateľstva na svojom území, ako aj na boj proti nenávisťným prejavom, xenofóbii a podnecovaniu násilia. Osoby zodpovedné za podnecovanie násilia musia byť postavené pred súd.
22. EÚ oceňuje významnú úlohu, ktorú zohráva Organizácia Spojených národov pri podpore stabilizácie tohto regiónu. EÚ zdôrazňuje najmä mimoriadny význam stabilizačnej misie OSN v Konžskej demokratickej republike (MONUSCO) pre ochranu civilného obyvateľstva vo východnej časti KDR. EÚ podporuje misiu MONUSCO počas celého trvania jej mandátu a dôrazne odsudzuje akékoľvek násilie voči personálu OSN a akékoľvek jeho podnecovanie.
23. EÚ víta regionálne úsilie, ako sú nairobské a luandské procesy, ktoré bude naďalej podporovať, a berie na vedomie nasadenie regionálnych síl Východoafrického spoločenstva. EÚ bude podporovať existujúce regionálne nástroje, ako je rozšírený mechanizmus spoločného overovania (EJVM), a je pripravená podporiť ďalšie iniciatívy, ako napríklad regionálny mechanizmus dohľadu nad PSCF, ako aj doplnkové úsilie členských štátov EÚ a podobne zmýšľajúcich partnerov o sprostredkovaní.

24. Zodpovednosť na národnej úrovni je kľúčovým prvkom reformy sektora bezpečnosti (SSR). EÚ je pripravená podporiť tento proces prostredníctvom špecializovaných a pravidelných odvetvových dialógov. EÚ bude podľa potreby naďalej podporovať reformu sektora bezpečnosti v regióne vrátane úsilia národných bezpečnostných síl v oblasti budovania kapacít, čo je rozhodujúcou podmienkou úspechu stabilizačného úsilia na regionálnej úrovni. EÚ zváži pomoc v rámci celého spektra bezpečnosti vrátane vojenských, policajných a spravodajských agentúr, ministerstiev, parlamentu, organizácií občianskej spoločnosti, justičných orgánov a orgánov prokuratúry. V tejto súvislosti bude EÚ podporovať aj vojenský dohľad a dohľad nad presadzovaním práva, účinné a spravodlivé súdnictvo, ochranu ľudských práv a všetky iniciatívy vedúce k ukončeniu kultúry beztretnosti vrátane mechanizmov spravodlivosti v prechodnom období.
25. Pre trvalý mier a obnovenie dôvery v tomto regióne bude mať zásadný význam to, či sa na základe skúseností z minulosti podarí dosiahnuť úspech v oblasti odzbrojenia, demobilizácie a reintegrácie (DDR) členov ozbrojených skupín a repatriácie zahraničných ozbrojených skupín. EÚ spolu s medzinárodnými podobne zmýšľajúcimi partnermi preskúma spôsoby, ako tento proces podporovať vo väčšej miere. V kontexte prístupu založeného na trojitom prepojení sa EÚ zameria na opätovné začlenenie bývalých bojovníkov a obnovu komunit – a to aj prostredníctvom komunitného dialógu a zmierenia a liečenia traumy – a prispeje k udržateľnému sociálno-ekonomickému rozvoju a odolnosti voči zmene klímy v postihnutých hostiteľských komunitách. Osobitná pozornosť sa bude venovať potrebám žien a detí, ktoré boli predtým zasiahnuté činnosťou ozbrojených skupín.
26. EÚ bude podporovať posilnenú spoluprácu v oblasti kontroly, ochrany a riadenia hraníc na súši a jazerách vrátane colnej a bezpečnostnej spolupráce, ktoré sú kľúčom k zmierneniu napätia a vytvoreniu základu pre dlhodobý rozvoj. Bude tiež podporovať posilnenú justičnú a bezpečnostnú spoluprácu, a to aj v oblasti kybernetickej bezpečnosti, boja proti nedovolenému obchodovaniu so zbraňami a prírodnými zdrojmi, predchádzania násilnému extrémizmu, boja proti praniu špinavých peňazí, financovaniu ozbrojených skupín a organizovanej trestnej činnosti.

27. Jednou z najväčších výziev je veľký a narastajúci počet utečencov a veľký počet vnútorne vysídlených osôb v oblasti Veľkých jazier. EÚ bude v úzkej spolupráci s UNHCR a ďalšími relevantnými organizáciami podporovať krajiny tohto regiónu pri riešení potrieb vnútorne vysídlených osôb, žiadateľov o azyl a utečencov, pričom osobitná pozornosť sa bude venovať ženám, deťom, starším osobám a osobám so zdravotným postihnutím. Podporia sa aj politické riešenia otázok týkajúcich sa utečencov s cieľom urovnať cezhraničné napätie a konflikty vyplývajúce z pohybov obyvateľstva v minulosti.
28. V súlade s programom OSN zameraným na ženy, mier a bezpečnosť a akčným plánom EÚ v tejto oblasti bude EÚ venovať osobitnú pozornosť rodovej rovnosti a líderstvu žien a dievčat, najmä pri budovaní a udržiavaní mieru, lepšej správe vecí verejných a udržateľnom rozvoji. Bude podporovať posilnenie postavenia žien a mládeže, ich zastúpenie a plnú, rovnocennú, účinnú a zmysluplnú účasť, rešpektujúc pritom ich rozmanitosť. Zintenzívni svoju činnosť zameranú na predchádzanie sexuálnemu a rodovo motivovanému násiliu a boj proti nemu, ktorého obeťami sú najmä ženy a dievčatá, a to aj pokiaľ ide o takéto násilie ako nástroj vedenia vojny.
29. EÚ je naďalej odhodlaná presadzovať, chrániť a uplatňovať všetky ľudské práva, plne a účinne vykonávať Pekinskú akčnú platformu a akčný program Medzinárodnej konferencie o populácii a rozvoji (ICPD) a implementovať výsledky konferencií venovaných ich preskúmaniu, a v tejto súvislosti sa bude naďalej angažovať v otázke sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv. Vzhľadom na uvedené potvrdzuje svoje odhodlanie presadzovať, chrániť a uplatňovať právo každého jednotlivca na plnú kontrolu nad otázkami súvisiacimi s jeho sexualitou a sexuálnym a reprodukčným zdravím a slobodné a zodpovedné rozhodovanie sa v týchto otázkach bez diskriminácie, nátlaku a násillia. EÚ zároveň zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť všeobecný prístup ku kvalitným a cenovo dostupným úplným informáciám o sexuálnom a reprodukčnom zdraví a vzdelávaniu v tejto oblasti vrátane komplexnej sexuálnej výchovy a zdravotnej starostlivosti.

30. EÚ bude v súlade s Európskou zelenou dohodou spolupracovať s regionálnymi partnermi s cieľom vypracovať a implementovať spravodlivú a otvorenú obchodnú a investičnú agendu založenú na pravidlách. Je pripravená prispieť k rozvoju vnútroregionálnych mechanizmov riadenia a udržateľnej správy hodnotových reťazcov prírodných zdrojov a aktívne podporovať prechod od nedovoleného obchodovania k hospodárstvu založenému na legitímnom obchode.
31. EÚ bude klásť dôraz predovšetkým na udržateľné riadenie zdrojov. To bude zahŕňať nerastné suroviny z konfliktných oblastí, ako je cín, tantal, volfrám a zlato, a kritické nerastné suroviny, ako sú kobalt a lítium, ktoré sú dôležité pre rozvoj udržateľných miestnych hodnotových reťazcov a pre globálnu energetickú transformáciu. EÚ bude naďalej podporovať produkciu a spracovanie miestnych udržateľných nerastov a obchod s nimi a rozvoj miestnych a medzinárodných hodnotových reťazcov, a to aj prostredníctvom vzájomne prospešných partnerstiev, v súlade s existujúcimi právnymi predpismi EÚ, medzinárodnými normami a regionálnymi certifikačnými mechanizmami vrátane certifikačných mechanizmov Medzinárodnej konferencie o oblasti Veľkých jazier (ICGLR). Prispeje to k posilneniu miestnej pridanej hodnoty a maximalizovaniu prínosov, ktoré z využívania prírodných zdrojov plynú pre miestne obyvateľstvo. Osobitná pozornosť sa bude venovať pracovným právam, najmä pracovným podmienkam baníkov.
32. EÚ je pripravená zvýšiť svoju podporu pre krajiny regiónu a všetky príslušné zainteresované strany a posilniť spoluprácu, pokiaľ ide o riadenie spoločných environmentálnych zdrojov v oblasti ochrany a obhospodarovania cezhraničných lesov a ekosystémov, voľne žijúcich druhov živočíchov a voľne rastúcich druhov rastlín, udržateľného hospodárenia s vodami, klimaticky neutrálnej výroby a distribúcie energie, ekologického cestovného ruchu a udržateľných poľnohospodárskych hodnotových reťazcov, ktoré neprispievajú k odlesňovaniu.

33. Zmena klímy a zhoršovanie životného prostredia už majú na región veľký vplyv. Zároveň sú multiplikátormi rizík a znásobujú už existujúce zraniteľné miesta, zhoršujú konflikty, vysídľovanie a súperenie o vzácne prírodné zdroje, najmä pôdu a vodu. EÚ bude naďalej podporovať ochranu biodiverzity, ekosystémov a prírodných zdrojov, ako aj zmierňovanie rastúceho vplyvu zmeny klímy na miestne obyvateľstvo a prispôsobovanie sa mu v súlade s koncepciou EÚ pre integrovaný prístup k zmene klímy a bezpečnosti. EÚ bude podporovať aj ambiciózne vnútroštátne stanovené príspevky podľa Parížskej dohody. Osobitná pozornosť sa bude venovať zachovaniu kľúčovej úlohy, ktorú zohrávajú lesy v regióne v súvislosti so záchyтом uhlíka. EÚ bude tiež naďalej podporovať právo na čisté, zdravé a udržateľné životné prostredie.
34. Vo svojej diplomacii EÚ zdôrazní príležitosti, ktoré zelená a digitálna transformácia prinášajú z hľadiska hospodárskeho rozvoja, najmä pokiaľ ide o investície, vytváranie pracovných miest a posilnenie súkromného sektora a podnikateľského prostredia, ako aj z hľadiska ľudského rozvoja vrátane prístupu k základným sociálnym službám a zlepšenia vzdelávania a odbornej prípravy.

Od súťaže k spolupráci a integrácii

35. V nadväznosti na samit EÚ – AÚ z februára 2022 bude EÚ v spolupráci s krajinami tohto regiónu implementovať investičný balík stratégie Global Gateway. Stratégia Global Gateway bude podporovať rozsiahle udržateľné investície prostredníctvom iniciatív Tímu Európa a nástrojov spolupráce, berúc pritom do úvahy vnútroštátne priority.
36. EÚ je predovšetkým pripravená stimulovať regionálnu integráciu a podporovať transformačné investície. EÚ sa zameria na cezhraničný obchod a hospodársku spoluprácu, pričom podporí hospodársku integráciu a nové strategické dopravné koridory s cieľom lepšie navzájom prepojiť štyri krajiny regiónu, ich regionálnych susedov a zvyšok sveta. Tieto medzinárodné koridory spoja región s prístavmi v Atlantickom a Indickom oceáne.

37. EÚ bude okrem toho podporovať investície do rozvoja spolupráce v oblasti výroby a obchodu s energiou, a to aj prostredníctvom prepojení medzi elektrizačnými sústavami rôznych krajín, ako aj úsilie o zvýšenie dodávok energie z obnoviteľných zdrojov a zvýšenie energetickej účinnosti.
38. Bude tiež podporovať a napomáhať vykonávanie obchodných dohôd, ako sú dohody Východoafrického spoločenstva (EAC), Juhoafrického rozvojového spoločenstva (SADC) a Hospodárskeho spoločenstva stredoafrických štátov (ECCAS), ako aj Africkej kontinentálnej zóny voľného obchodu (AfCFTA), ktoré ponúkajú príležitosť na lepšie riadenie regionálneho obchodu. EÚ sa bude snažiť posilniť svoju vlastnú spoluprácu v oblasti obchodu a investícií s týmto regiónom, a to aj prostredníctvom dohôd o hospodárskom partnerstve, ktoré majú krajiny v regióne možnosť uzavrieť.
39. Naďalej bude posilňovať pripravenosť, prevenciu a reakciu vo vzťahu k katastrofám a pandémiám a účinnejšie riešiť núdzové situácie v oblasti verejného zdravia, ktoré postihli mnohých v celom regióne, a to aj investovaním do posilnenia systémov zdravotnej starostlivosti a zabezpečením prístupu k základným zdravotníckym službám.

Partneri

40. Uplatňujúc prístup koncentrických kruhov, EÚ sa bude usilovať aktívne spolupracovať na riešení výziev, ktorým tento región čelí, s KDR, Burundi, Rwandou a Ugandou, krajinami v širšom regióne s osobitnými politickými, diplomatickými, bezpečnostnými a/alebo hospodárskymi záujmami v oblasti Veľkých jazier, okrem iného vrátane signatárov rámcovej dohody o mieri, bezpečnosti a spolupráci pre KDR, a kľúčovými regionálnymi organizáciami a fórami, konkrétne AÚ, EAC, ECCAS, SADC, ICGLR, Hospodárskym spoločenstvom krajín oblasti Veľkých jazier a Spoločným trhom pre východnú a južnú Afriku (COMESA).

41. EÚ bude v súlade s integrovaným prístupom a na podporu ďalších synergií naďalej spolupracovať s Organizáciou Spojených národov, najmä s osobitným vyslancom generálneho tajomníka OSN pre oblasť Veľkých jazier a misiou MONUSCO, a s medzinárodnými finančnými inštitúciami, ako aj s ďalšími podobne zmýšľajúcimi medzinárodnými partnermi.
42. EÚ bude stimulovať hmatateľnú spoluprácu medzi verejnými inštitúciami a miestnymi aktérmi vrátane malých obchodníkov a miestnych orgánov a komunít v konkrétnych otázkach v spoločnom záujme regiónu.
43. Naďalej bude podporovať aktívnu a zmysluplnú angažovanosť občianskej spoločnosti v politickej a sociálno-ekonomickej oblasti. Podporí regionálnu dynamiku medzi organizáciami občianskej spoločnosti a cezhraničnú angažovanosť a dialóg.
44. EÚ bude aktívnejšie spolupracovať so súkromným sektorom, ktorý je kľúčovým z hľadiska formalizácie hospodárstva, vytvárania miestnej pridanej hodnoty a dôstojných pracovných príležitostí a zlepšenia priemyselných noriem, čím sa zabezpečí integrácia do regionálnych a globálnych hodnotových reťazcov. Osobitná pozornosť sa bude venovať zlepšovaniu podnikateľského prostredia a dodržiavaniu a presadzovaniu ľudských práv v súkromnom sektore.

Ďalší postup: nástroje a politiky na vykonávanie stratégie

45. V tejto stratégii pre oblasť Veľkých jazier sa stanovuje rámec pre všetky politiky a opatrenia EÚ v regióne, ktoré umožňujú snahu o zvýšenú angažovanosť a prinášajú konkrétne a merateľné výsledky.

46. EÚ zintenzívni svoju diplomatickú angažovanosť v oblasti Veľkých jazier a diplomatickú spoluprácu s ňou a je ochotná posilniť svoju prítomnosť v nej, najmä vo východnej časti KDR. Posilnená koordinácia medzi delegáciami EÚ v regióne, ako aj so zastúpeniami členských štátov zvýrazní diplomatickú stopu EÚ. EÚ bude pokračovať v pravidelných politických dialógoch s každou krajinou v regióne. Je tiež pripravená zapojiť sa do regionálneho politického dialógu so štyrmi primárne dotknutými krajinami s cieľom určiť oblasti spoločnej spolupráce v plnej koordinácii s ostatnými existujúcimi procesmi.
47. Popri zvýšenej diplomatickej angažovanosti bude EÚ podporovať úsilie o sprostredkovanie mieru a riešenie konfliktov, ktoré vedú krajiny v regióne, ako aj členské štáty EÚ a podobne zmýšľajúci partneri.
48. EÚ sa bude na základe spoločných hodnôt s krajinami v regióne usilovať o posilnenie spoločného dialógu o ľudských právach a medzinárodnom humanitárnom práve. Bude sa naďalej aktívne angažovať a vyjadrovať k porušovaniu ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva. EÚ bude taktiež podporovať ďalšiu spoluprácu na multilaterálnych fórach pre ľudské práva vrátane Rady OSN pre ľudské práva.
49. V reakcii na rozsah humanitárnej krízy a krízy v oblasti ochrany vo východnej časti KDR bude EÚ naďalej poskytovať humanitárnu pomoc najzraniteľnejším skupinám obyvateľstva a obyvateľstvu postihnutému krízou vrátane mnohých vnútorne vysídlených osôb a utečencov v regióne, pričom sa bude snažiť podporovať trvalé riešenia pre tieto skupiny obyvateľstva.
50. EÚ opätovne potvrdzuje, že v prípade potreby je na vykonávanie tejto stratégie pripravená mobilizovať celú škálu svojich nástrojov a politík vrátane Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa (NDICI – Globálna Európa), Európskeho fondu pre udržateľný rozvoj plus (EFSD+) a Európskeho mierového nástroja (EPF).
51. EÚ bude podnecovať a podporovať bilaterálne alebo multilaterálne transformačné iniciatívy a investície, a to aj prostredníctvom iniciatívy Global Gateway a regionálnych iniciatív Tímu Európa.

52. EÚ bude podporovať mier a bezpečnosť na bilaterálnej aj regionálnej úrovni a na tento účel môže zvážiť ďalšie opatrenia na posilnenie a podporu kapacít bezpečnostných a obranných síl krajín v regióne v kontexte reforiem sektora bezpečnosti.
53. V rámci svojich cieľov vonkajšej politiky bude naďalej pozorne monitorovať a preskúmať účinok svojich reštriktívnych opatrení a v prípade potreby ich meniť v záujme dosiahnutia mieru, bezpečnosti, demokracie a dodržiavania ľudských práv. Reštriktívne opatrenia zostanú nástrojom na dosiahnutie pozitívnej zmeny v správaní osôb a subjektov zodpovedných za udržiavanie alebo využívanie ozbrojených konfliktov, destabilizáciu krajín v regióne a porušovanie a zneužívanie ľudských práv. Z tohto hľadiska môžu byť využité na zníženie schopnosti zločineckých sietí, ktoré obchodujú s prírodnými zdrojmi a podieľajú sa na nelegálnej ťažbe, nedovolenom obchode a nelegálnych finančných tokoch.
54. EÚ posilní svoju verejnú komunikáciu s cieľom propagovať svoje príspevky a politiky, rýchlo reagovať na dôležité udalosti a regionálnu dynamiku a aktívne bojovať proti dezinformáciám, manipulatívnej komunikácii a nenávisťným prejavom v rámci regiónu, ako aj od vonkajších aktérov.
55. Uznávajúc potrebu spolupráce na vysokej úrovni s týmto regiónom a s cieľom podporiť vykonávanie tejto stratégie sa EÚ bude snažiť obnoviť pozíciu osobitného zástupcu EÚ pre oblasť Veľkých jazier. Rada vyzýva vysokého predstaviteľa, aby na tento účel predložil príslušný návrh.
56. Rada vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť a útvary Komisie, aby zabezpečili úpravu programovania a vykonávania rozvojovej spolupráce EÚ v súlade s touto stratégiou, ako aj najnovším vývojom a získanými ponaučeniami.
57. Rada bude pokrok dosiahnutý pri vykonávaní tejto stratégie pravidelne posudzovať a vyzýva vysokého predstaviteľa a Komisiu, aby predložili konkrétne postupy na jej realizáciu, monitorovanie a hodnotenie.